

Maulana Azad National Urdu University

M.A. (Persian) Semester-I

Examination Nov.-Dec. - 2025

Course Title: Classical Poetry-1

Course Code: MAPR103CCT

Time: 3 Hours

Total Marks : 70

پرچہ: شعر فارسی کلاسیک - ۱

حصہ اول

10x1= 10 Marks

سوال - (1) دانشجوی عزیز بہ پرسشهای زیر پاسخ دهید:

- (i) "لسان الغیب" بہ کدام شاعری گویند؟
- (ii) نویسنده "گلستان" کیست؟
- (iii) اسم شاعر شعر زیر را بنویسید؟
معشوق چون نقاب ز رخ بر نمی کشد ہر کس حکایتی بہ تصور چرا کنند
- (iv) "پیغمبر سخن" در صنف غزل بہ کدام شاعری گویند؟
- (v) "بوستان" چند باب دارد؟
- (vi) مصنف "بہارستان" کیست؟
- (vii) کدام شاعر معروف در علم نجوم و ہندسہ ہم دست داشت؟
- (viii) شاعر شعر زیر را نام ببرید؟
نیک بخت آن کسی کہ داد و بخورد شور بخت آن کہ او بخورد و داند
- (ix) قصیدہ "بادنوروزی" ہی در بوستان بتکر شود؟ در مدح چہ کسی سرودہ شدہ است؟
- (x) اکنون "سمرقند" در کدام کشور وجود دارد؟

حصه دوم

5x6=30 Marks

تنها به پنج پرسش پاسخ دهید:

- (2) ویژگیهای قصیده سرایی غنصری را بنویسید؟
- (3) خصایص شعر حافظ شیرازی را بیان کنید؟
- (4) مفهوم اشعار زیر را توضیح دهید؟
 ای که گفتی هیچ مشکل چون فراق یار نیست
 گرامید وصل باشد همچنان دشوار نیست
 خلق را بیدار باید بود از آب چشم من
 وین عجب کانونقت میگیریم که کس بیدار نیست
 نصیحت گوش کن جانان که از جان دوست تر دارند
 جوانان سعادت مند پند پیر دانا را
 مفهوم و معنای رباعی زیر را توضیح دهید؟
 دل شاد مشو ز دهر فانی هرگز
 گر شاهی و گر گدائمانی هرگز
 باید که درین دوروز غافل نشوی
 یکدم ز خیال یار جانی هرگز
 ویژگی های شعری عمر خیام را بطور اختصار بنویسید؟
 احوال و آثار مسعود سعد سلمان را بطور اجمال بیان کنید؟
 خصایص رباعیات سرمد را بنویسید؟
 معنای واژه های زیر را بنویسید؟
 مرزده، هاتف، بدر، شهر آشوب، کلبه عطار، من یزید

حصه سوم

3x10=30 Marks

تنها به سه پرسش پاسخ دهید:

- (10) قصیده و انواع آن را با مثال توضیح دهید؟
- (11) زندگی نامه و خصایص غزلسرایی سعدی شیرازی را بیان کنید؟
- (12) زندگی نامه و ویژگیهای سخن سرایی خاقانی را بنویسید؟
- (13) قصیده سرایی رودکی سمرقندی را مورد بررسی قرار دهید؟
- (14) معنی و مفهوم شعرهای زیر را بیان کنید؟

هان! ای دلِ عبرت بین! از دیده عبرت کن هان!
یک ره ز لب دجله منزل به مدائن کن
خود دجله چنان گریه صد دجله خون گویی
بینی که لب دجله چون کف به دهان آرد
از آتش حسرت بین بریان جگر دجله

ایوانِ مدائن را آیینۀ عبرت دان!
وز دیده دُوم دجله بر خاکِ مدائن ران
کز گرمیِ خونا بش آتش چکد از مرگان
گویی ز تفتِ آتش لب آبله زد چندان
خود آب شنیدستی کاتش کُندش بریان

Maulana Azad National Urdu University

M.A. (Persian) Semester-I

Examination Nov.-Dec. - 2025

Course Title: Classical Poetry-1

Course Code: MAPR103CCT

پرچہ: شعر فارسی کلاسیک - ۱

Key to Part - A

- (i) حافظ شیرازی
- (ii) سعدی شیرازی
- (iii) حافظ شیرازی
- (iv) سعدی شیرازی
- (v) دہ باب
- (vi) جامی
- (vii) عمر خیام
- (viii) رودکی
- (ix) دردح سلطان محمود غزنوی
- (x) درکشور از بکستان

دکتر ذیشان حیدر